

Науковий керівник:
Шишпанова Н. О.,
канд. екон. наук, доцент кафедри
публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки
Миколаївський національний аграрний університет

УДК 35:004:321.7

Електронні консультації як інструмент електронної демократії

Кудін Костянтин,

здобувач вищої освіти спеціальності ДЗ «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: У роботі проведено аналіз функціонування електронних консультацій як одного з найважливіших інструментів сучасної електронної демократії в Україні. Досліджено роль цифрових платформ у забезпеченні прозорого управління та залученні різних груп населення, включаючи молодь та осіб з інвалідністю, до процесів прийняття державних рішень. Особливу увагу приділено ефективності електронних сервісів в умовах воєнного стану, коли традиційні форми громадської участі є ускладненими. Визначено ключові вимоги до технічної надійності інтерфейсів, необхідність забезпечення зворотного зв'язку та критичну важливість кібербезпеки для підтримки високого рівня довіри громадян до цифрових інструментів взаємодії з органами влади.

Ключові слова: електронні консультації, електронна демократія, цифровізація, публічне управління, прозорість влади, громадянська участь, воєнний стан, кібербезпека.

Електронні консультації сьогодні стають одним із найважливіших інструментів, через які громадяни можуть впливати на роботу органів влади. В умовах активної цифровізації суспільства вони перетворюються не просто на додатковий канал комунікації, а на повноцінний механізм участі населення в управлінні державою. Завдяки таким сервісам люди отримують можливість висловлювати свою думку, подавати пропозиції та брати участь в обговореннях законів, місцевих програм та державних ініціатив, не виходячи з дому. Це особливо актуально для молоді, людей з інвалідністю, громадян, які проживають у віддалених населених пунктах або тимчасово перебувають за кордоном.

Метою дослідження є аналіз функціонування електронних консультацій, їх ролі у формуванні прозорого управління та розвитку електронної демократії в Україні.

Цифрові сервіси державних і місцевих органів влади дають можливість громадянам швидко передавати свої пропозиції та бачити, як їх розглядають у

реальному часі. Електронні консультації сприяють залученню більшої кількості людей до процесу прийняття рішень, роблять цей процес більш відкритим і зрозумілим для суспільства та підвищують рівень довіри до влади. Кожен громадянин, навіть у віддалених регіонах, може взяти участь у формуванні рішень, що позитивно впливає на рівень залученості населення і зміцнює демократичні інститути. Важливо також, що електронний формат дозволяє фіксувати всі подані пропозиції, що унеможливорює їх втрату або ігнорування без пояснення причин.

Для того щоб консультації були дійсно ефективними, важливо, щоб платформи були зручними, інтуїтивно зрозумілими та технічно надійними. Інтерфейс повинен бути адаптований до різних вікових груп, а інформація - подана простою та доступною мовою. Громадяни повинні мати можливість бачити обробку своїх пропозицій, отримувати зворотний зв'язок і розуміти, які дії влади були прийняті на основі їхніх думок. Такий підхід сприяє підвищенню довіри до цифрових сервісів і заохочує більше людей брати участь у консультаціях [1]. Крім того, прозорість результатів дозволяє оцінити реальний вплив громадськості на формування державної політики.

Особливе значення електронні консультації набувають у періоди кризових ситуацій, включно з воєнним станом, коли традиційні зустрічі, громадські слухання або зібрання є ускладненими чи навіть неможливими. Онлайн-платформи дозволяють швидко збирати громадську думку щодо важливих соціальних, економічних та гуманітарних питань, а також оперативно реагувати на виклики часу. Це дає змогу органам влади приймати більш обґрунтовані та своєчасні рішення, які відповідають реальним потребам населення [3]. Таким чином забезпечується безперервність демократичних процесів навіть в умовах нестабільності.

Крім того, такі платформи допомагають органам влади глибше зрозуміти потреби територіальних громад, планувати стратегічні дії, оцінювати ефективність уже реалізованих політик та вдосконалювати управлінські процеси. Аналіз отриманих даних дозволяє виявляти проблемні питання, визначати пріоритети розвитку та формувати більш адресні програми підтримки населення. Водночас важливо, щоб дані учасників залишалися конфіденційними та захищеними від несанкціонованого доступу, адже це є основою довіри громадян до системи і стимулює активну участь. Питання кібербезпеки та захисту персональної інформації мають бути одним із ключових напрямів удосконалення електронних консультацій.

Окрім загальнодержавного рівня, електронні консультації відіграють стратегічну роль у діяльності органів місцевого самоврядування та розвитку територіальних громад. Вони стають дієвим інструментом «партисипативного бюджетування» та громадського контролю за використанням місцевих ресурсів, зокрема земельних та інфраструктурних об'єктів, що є надзвичайно важливим для аграрно-орієнтованих регіонів. Це дозволяє адаптувати управлінські рішення до специфіки конкретних територій, що особливо актуально для планування процесів відновлення та сталого розвитку громад у повоєнний період. Залучення

мешканців до обговорення планів просторового розвитку не лише підвищує якість управлінських проєктів, а й формує відчуття спільної відповідальності громадян за розвиток свого регіону.

Отже, електронні консультації є сучасним, доступним і ефективним інструментом електронної демократії, що підвищує прозорість управління, стимулює активну участь громадян у прийнятті рішень та зміцнює демократичні принципи в суспільстві. Їх розвиток сприяє формуванню партнерських відносин між владою та громадянами, де кожна сторона несе відповідальність за результат. Для успішного розвитку таких платформ необхідно забезпечити їх доступність для всіх груп населення, підвищити цифрову грамотність громадян, модернізувати нормативно-правову базу, розширити функціональні можливості сервісів та гарантувати високий рівень кібербезпеки.

Список використаних джерел:

1. Карпа М. І., Акімов О. О. Публічне управління 4.0: цифрові інструменти та ефективність. URL: DOI: <https://doi.org/10.36690/PUBADM>
2. Дзидзигурі О., Доценко Т. Соціальні фактори впливу на систему антикризового менеджменту в умовах післявоєнної відбудови країни: бібліометричний аналіз. Сталий розвиток економіки. 2025. № 2 (53). С. 553–562. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-53-78>.
3. Піменов С., Піменова О., Філюк Г. Бізнес-модель підприємства: формування та реалізація. Т. 16, № 22. С. 10008. URL: <https://doi.org/10.6084/m9.figshare.28137389.v1>.

Abstract. *The paper provides a detailed analysis of electronic consultations as one of the most important tools of modern electronic democracy in Ukraine. The role of digital platforms in ensuring transparent governance and engaging various population groups, including youth and people with disabilities, in public decision-making processes is investigated. Particular attention is paid to the effectiveness of electronic services under martial law, when traditional forms of public participation are complicated. Key requirements for the technical reliability of interfaces and the critical importance of cybersecurity to maintain high levels of citizens' trust in digital tools are identified.*

Keywords: *electronic consultations, electronic democracy, digitalization, public administration, government transparency, civic participation, martial law, cybersecurity.*

Науковий керівник:

Шишпанова Н. О.,

канд. екон. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки Миколаївський національний аграрний університет